

Sag C-597/20**Anmodning om præjudiciel afgørelse****Dato for indlevering:**

12. november 2020

Forelæggende ret:

Fővárosi Törvényszék (Ungarn)

Afgørelse af:

27. oktober 2020

Sagsøger:

Polskie Linie Lotnicze »LOT« SA

Sagsøgt:

Budapest Főváros Kormányhivatala

Fővárosi Törvényszék (retten i første instans i Budapest)

[Udelades]

Sagsøger: Polskie Linie Lotnicze LOT Spółka Akcyjna
([udelades] Warszawa, Polen [udelades])

[Udelades]

Sagsøgt: Budapest Főváros Kormányhivatala (regeringens
lokalforvaltning i Budapest) ([udelades] Budapest,
Ungarn [udelades])

[Udelades]

Sagens genstand: Klage [udelades] på området for
forbrugerbeskyttelse**AFGØRELSE**

Denne ret indleder en præjudiciel forelæggelse for Den Europæiske Unions Domstol vedrørende fortolkningen af artikel 16, stk. 1 og 2, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 261/2004.

Retten forelægger Den Europæiske Unions Domstol følgende præjudicielle spørgsmål:

Skal artikel 16, stk. 1 og 2, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 261/2004 fortolkes således, at det nationale organ, der har ansvaret for håndhævelse af denne forordning, og som har fået forelagt en individuel klage fra en passager, ikke kan pålægge det pågældende luftfartsselskab at udbetale kompensation til passageren i henhold til forordningen?

[Udelades] [nationale processuelle betragtninger]

Begrundelse

- 1 Denne forvaltningsdomstol, for hvilken en tvist om forbrugerbeskyttelse er indbragt, har anmodet Den Europæiske Unions Domstol (herefter »Domstolen«) om i henhold til artikel 267 TEUF at fortolke de EU-retlige bestemmelser, der er nødvendige for at afgøre tvisten i hovedsagen.

Sagens genstand og de faktiske omstændigheder

- 2 Efter forsinkelsen på mere end tre timer af det sagsøgende luftfartsselskabs flyafgang New York-Budapest henvendte nogle udenlandske passagerer [udelades] sig til sagsøgte i dennes egenskab af ungarsk forbrugerbeskyttelsesmyndighed med henblik på, at det skulle pålægge sagsøgeren at betale kompensation i henhold til artikel 7 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 261/2004 (herefter »forordningen«) som kompensation for tilsidesættelse af den nævnte forordnings artikel 5, stk. 1, litra c).
- 3 I sin afgørelse [udelades] af 20. april 2020 i sagen om forbrugerbeskyttelse som følge af denne klage fastslog sagsøgte, at sagsøgeren havde tilsidesat forordningens artikel 6, stk. 1, litra c), og artikel 7, stk. 1, litra c). Som følge heraf pålagde forbrugerbeskyttelsesmyndigheden sagsøgeren at betale kompensation til de ovennævnte passagerer på 600 EUR og at betale de passagerer, der i fremtiden måtte indgive en klage, det fastsatte kompensationsbeløb, når aflysningen eller forsinkelsen af den af sagsøgeren foretagne flyafgang eller boardingafvisning ikke skyldtes usædvanlige omstændigheder. Sagsøgte har begrundet pålæggelsen af denne forpligtelse med, at sagsøgte i henhold til forordningens artikel 16, stk. 1 og 2, er kompetent til at påkende sager vedrørende passagerers rettigheder. I henhold til artikel 43/A, stk. 2, i fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény (lov nr. CLV af 1997 om forbrugerbeskyttelse, herefter »forbrugerbeskyttelsesloven«) er forbrugerbeskyttelsesmyndigheden – om nødvendigt ved at tage kontakt til luftfartsmyndigheden – ansvarlig for håndhævelse af forordning (EU) 2017/2394 for så vidt angår overtrædelser af bestemmelserne [i forordning (EF) nr. 2061/2004 af 11.2.2004,] inden for Den Europæiske Union. Artikel 47, stk. 1, litra c), i a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény (forbrugerbeskyttelsesloven) giver denne myndighed beføjelse til at pålægge virksomheden at bringe konstaterede uregelmæssigheder og mangler til ophør

inden for en bestemt frist, mens artikel 47, stk. 1, litra i), giver den mulighed for at pålægge »bøder vedrørende forbrugerbeskyttelse«.

- 4 Sagsøgeren har i stævningen nedlagt påstand om annullation af den nævnte afgørelse. Sagsøgeren har gjort gældende, at årsagen til forsinkelsen af den pågældende flyafgang kan anses for en usædvanlig omstændighed, hvilket udgør en fritagelsesgrund i henhold til forordningens artikel 5, stk. 3, hvorefter det var berettiget at afvise passagerernes anmodning om kompensation.
- 5 Sagsøgte har nedlagt påstand om frifindelse, at der ikke er nogen grund til at fritage sagsøgeren for forpligtelsen til at betale kompensationen.

Begrundelse for anmodningen om præjudiciel afgørelse og parternes anbringender

- 6 Den forelæggende ret er i tvivl om, hvorvidt forbrugerbeskyttelsesmyndigheden har kompetence til at pålægge udbetaling af kompensation i henhold til forordningen.
- 7 Ifølge *sagsøgeren* kan forbrugerbeskyttelsesmyndigheden ikke pålægge udbetaling af den kompensation, der er fastsat i forordningen. Dette bekræftes af punkt 35-41 i generaladvokatens forslag til afgørelse vedrørende dommen i de forenede sager C-145/15 og C-146/15 (herefter »Domstolens dom«). Det fremgår af disse punkter, at retsforholdet mellem et luftfartsselskab og en passager er af civilretlig karakter, hvorefter de civile domstole har kompetence til at påkende sager, hvorved passagerer udøver de rettigheder, der følger af dette forhold, for så vidt angår kontraktlige forpligtelser. Den ungarske praksis, hvorefter det nationale håndhævelsesorgan pålægger luftfartsselskabet at betale kompensation, udelukker de civile domstoles kompetence. I flere tilfælde har andre rejsende i Ungarn anlagt sag mod sagsøgeren ved de civile domstole med påstand om udbetaling af kompensation. Passagererne har som følge heraf mulighed for at gøre deres ret til kompensation gældende ved domstolene som civilretligt søgsmål.
- 8 Ifølge *sagsøgte* er forbrugerbeskyttelsesmyndigheden beføjet til at pålægge udbetaling af den kompensation, der er fastsat i forordningen. Dette bekræftes af præmis 36 i Domstolens dom og af punkt 30 i generaladvokatens forslag til afgørelse i denne sag samt af punkt 7.1 i Kommissionens meddelelse af 15. juni 2016 (retningslinjer for fortolkning af forordningen). I henhold hertil er det nationale håndhævelsesorgan ikke forpligtet til – hvis det ikke finder det nødvendigt – at handle med hensyn til udbetaling af kompensation for individuelle krav. Det forhold, at det ikke er obligatorisk, betyder imidlertid ikke, at det er forbudt, eller at det ikke er muligt at handle og træffe beslutning om udbetaling af kompensationen, hvis de relevante krav er opfyldt, og dette er muligt i henhold til medlemsstaternes regler. Kommissionen har i denne forbindelse fremhævet det formål om at sikre et højt beskyttelsesniveau for passagerer, der er nævnt i første betragtning til forordningen, og forpligtelsen i denne betragtning til at tage hensyn til kravene om forbrugerbeskyttelse i almindelighed. Flypassagerers rettigheder

ville blive tømt for deres indhold ud fra et forbrugerbeskyttelsessynspunkt, hvis forbrugerbeskyttelsesmyndigheden i tilfælde af individuelle klager ikke kunne handle og bestemme, at kompensationen skulle udbetales. Det er ikke nødvendigt at udpege et nationalt håndhævelsesorgan i overensstemmelse med forordningens artikel 16, stk. 1, hvis dette organs rolle begrænser sig til at informere passageren om dennes rettigheder i forbindelse med indgivelsen af en individuel klage.

Relevante retsfor skrifter

9 Forordningens artikel 16, stk. 1 og 2

»1. Hver medlemsstat udpeger et organ, der har ansvaret for håndhævelse af denne forordning for så vidt angår flyafgange fra lufthavne beliggende på medlemsstatens område og flyafgange fra et tredjeland til sådanne lufthavne. I givet fald træffer dette organ de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at passagerernes rettigheder overholdes. Medlemsstaterne informerer Kommissionen om, hvilket organ der er udpeget i henhold til dette stykke.

2. Med forbehold af artikel 12 kan den enkelte passager over for et hvilket som helst af de organer, der er udpeget under stk. 1, eller ethvert andet kompetent organ, som medlemsstaterne måtte udpege, indbringe en klage, når den pågældende finder, at der er sket en overtrædelse af denne forordning i en hvilken som helst lufthavn beliggende på en medlemsstats område eller vedrørende enhver flyafgang fra en tredjelandslufthavn til en lufthavn beliggende på medlemsstatens område.«

10 Forbrugerbeskyttelseslovens artikel 43/A, stk. 2

»Forbrugerbeskyttelsesmyndigheden er – om nødvendigt ved at tage kontakt til luftfartsmyndigheden – ansvarlig for gennemførelsen af forordning (EU) 2017/2394 for så vidt angår overtrædelser af bestemmelserne i [forordning (EF) nr. 261/2004] inden for Den Europæiske Union.«

Begrundelse for den præjudicielle forelæggelse

11 Domstolen fastslog i ovennævnte dom, at forbrugerbeskyttelsesmyndigheden *ikke er forpligtet* til at pålægge luftfartsselskaberne at udbetale kompensation. I forslaget til afgørelse til denne dom var generaladvokaten imidlertid af den opfattelse, at forbrugerbeskyttelsesmyndigheden ikke var beføjet til at pålægge udbetaling af kompensationen, da dette henhører under de civile domstoles kompetence.

12 Henset til det ovenstående er den præjudicielle forelæggelse nødvendig for at afgøre, om Domstolen i nævnte dom svarede, at denne myndighed »ikke er forpligtet«, fordi a) den udtrykkeligt henviste til den nederlandske rets

præjudicielle spørgsmål, eller b) den ønskede at fravige generaladvokatens synspunkt.

- 13 Dette spørgsmål er relevant, da den nederlandske situation, som Domstolens dom angik, ikke er den samme som situationen i Ungarn, eftersom de civile retter i Nederlandene, således som det fremgår af dommens præmisser, skal tage stilling til de erstatningskrav, som passagererne har fremsat, mens forbrugerbeskyttelsesmyndigheden systematisk afviser de klager, der er indgivet til den, og som har samme genstand. Inden for rammerne af en sådan retssag, der er anlagt af en passager, som ikke fik medhold i sit søgsmål, ønskede den nederlandske forvaltningsdomstol oplyst, om forbrugerbeskyttelsesmyndigheden »er forpligtet« til at pålægge udbetaling af compensationen. Domstolen svarede, at den »ikke er forpligtet«, uafhængigt af den omstændighed, at generaladvokaten i sit forslag til afgørelse foreslog en bredere besvarelse end den »retlige«, hvilket også ville være relevant for den ungarske situation.
- 14 Domstolens dom illustrerer Domstolens fortolkningslinje, men giver ikke et direkte svar på situationen i Ungarn, hvor forbrugerbeskyttelsesmyndigheden, selv om der kan anlægges et civilt søgsmål, systematisk pålægger luftfartsselskaberne at udbetale compensationen.
- 15 I henhold til forbrugerbeskyttelseslovens artikel 43/A, stk. 2, har forbrugerbeskyttelsesmyndigheden, der er udpeget som det nationale organ, der har ansvaret for håndhævelse af forordningen, generelt kompetence i sager om overtrædelse af forordningen. Forbrugerbeskyttelsesloven bemyndiger denne myndighed til at anvende visse retsvirkninger i tilfælde af tilsidesættelse af en bestemmelse til beskyttelse af forbrugeren (f.eks. forpligtelsen til at bringe konstaterede uregelmæssigheder eller mangler til ophør, pålæggelse af bøder osv.). Ud over den tidligere nævnte generelle bemyndigelse har det nationale håndhævelsesorgan imidlertid ikke i den ungarske lovgivning udtrykkeligt beføjelse til at vedtage tvangsfuldbyrdsforanstaltninger, der pålægger en udbetaling af compensation i tilfælde af tilsidesættelse af forordningen.
- 16 For at afgøre hovedsagen er det nødvendigt at klarlægge, om det nationale håndhævelsesorgan er kompetent i henhold til EU-retten til at pålægge udbetaling af compensation, da den administrative myndigheds afgørelse i henhold til artikel 92, stk. 1, litra a) i a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (lov I af 2017, om den kompetente myndighed i forvaltningssager [udelades]) skal annulleres i tilfælde af manglende kompetence, uden en behandling af sagens realitet, og retten skal undersøge ex officio, om der foreligger en ugyldighedsgrund.
- 17 Den omstændighed, at det i visse medlemsstater i Den Europæiske Union er muligt at henvende sig til det nationale håndhævelsesorgan med henblik på, at det pålægger luftfartsselskaberne at udbetale compensation, mens det i andre medlemsstater kun er tilladt at anlægge sag ved domstolene, kan medføre

retsusikkerhed på europæisk plan og føre til kompetencekonflikter, parallelle sager og forumshopping.

18 [Udelades]

19 [Udelades] [nationale processuelle betragtninger]

Budapest, 27. oktober 2020.

[Udelades] [underskrifter]

ARBEJDSDOKUMENT